

Workshop aanleg Koningin Paolaplein, 13 oktober 2014

Verslag

Ann Manhaeve, 14 oktober 2014

1. Inleiding

De volledige zone tussen de Koningin Fabiolalaan en de sporen, van het station Gent Sint-Pieters tot aan de Snepkaai, zal worden ontwikkeld. Deze zone werd opgesplitst in 3 delen. De workshop wil aan geïnteresseerde bewoners de kans bieden om na te denken over de aanleg van het Koningin Paolaplein in de zogenaamde zone A, het deel dichtst bij het station. Het K. Paolaplein ligt langs de K. Fabiolalaan op de grens tussen zone A en zone B tussen de gebouwen A4, A5 en B1.

2. Het inrichtingsplan

Patrick Lootens stelde het inrichtingsplan voor (zie presentatie).

Bij elke aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning van de projectontwikkeling langs de K. Fabiolalaan moet een inrichtingsplan worden gevoegd. Dat inrichtingsplan geeft aan hoe de plannen waarvoor een aanvraag wordt ingediend, passen binnen de ontwikkeling van de volledige zone, in huidig geval de zone A. Een inrichtingsplan geeft op die manier uiting aan voortschrijdende planning en bijhorend inzicht.

Het is belangrijk dat het K. Paolaplein een verbinding vormt tussen de Rijsenbergbuurt en de nieuwe ontwikkeling langs de K. Fabiolalaan. Op die manier zal het K. Paolaplein niet alleen ten goede komen aan de nieuwe ontwikkeling langs de K. Fabiolalaan, maar ook een plein van en voor de Rijsenbergbuurt worden.

Eerdere studies en plannen stelden dat een gradiënt moest ontstaan in de projectontwikkeling langs de K. Fabiolalaan: van meer mineraal en een groter aandeel kantoren dichtbij het station naar meer groen en een groter aandeel woningen tegen de Snepkaai.

Van het K. Paolaplein naar het station loopt een esplanade, enkel bedoeld voor fietsers en voetgangers. De K. Fabiolalaan en de esplanade lopen parallel en zijn met elkaar verbonden, maar hebben toch een eigen karakter die tot uiting wordt gebracht in de architectuur.

De projectontwikkeling tussen K. Fabiolalaan en de sporen vormt de overgang tussen de Rijsenbergbuurt en de sporen. Het inrichtingsplan geeft aan hoe deze projectontwikkeling aansluit op de Rijsenbergbuurt.

Het inrichtingsplan heeft ook aandacht besteed aan de 45°-regel. Zo stelt het inrichtingsplan voor om de hoogte van de gebouwen langs de K. Fabiolalaan te beperken tot 4 bouwlagen met 2 teruggetrokken bouwlagen. Hierdoor blijven de gebouwen langs de K. Fabiolalaan ruim onder de '45°-lijn'.

Om het gelijkvloers voldoende levendig te maken, zijn commerciële functies voorzien op het gelijkvloers van de verschillende gebouwen.

Het inrichtingsplan geeft ook de zones weer waar de dikte van de laag boven de parking voldoende hoog is om planten te laten groeien.

Specifieke aandachtspunten bij de aanleg van het K. Paolaplein zijn:

- Het K. Paolaplein is van een vergelijkbare grootte als het Kramersplein en de groentemarkt in Gent. De openbare ruimte ter hoogte van het Paolaplein meet 65m op 55m. In die 65m is de 19m brede K. Fabiolalaan inbegrepen.
- Er komen een driehonderdtal nieuwe wooneenheden (800 à 1000 mensen) op de zone A. Deze bewoners zullen vooral 's avonds en in het weekend in de zone aanwezig zijn. Daarnaast komen ook heel wat kantoren in de zone A, met enkele honderden werknemers. Deze zullen het plein eerder gebruiken over de middag.
- Het plein moet in alle seizoenen bruikbaar en aantrekkelijk zijn.
- Op het K. Paolaplein liggen 2 lichtkokers die daglicht moeten binnen brengen in de ondergrondse parking. Deze zullen worden omringd door een balustrade.
- Het plein ligt boven de ondergrondse parking. Er kan slechts een beperkte laag substraat (aarde) op de parking worden aangebracht. Hierdoor kan niet elke boomsoort groeien op het plein.
- De K. Fabiolalaan blijft toegankelijk voor autoverkeer. Zowel voor de mensen die hier komen werken als voor de mensen die hier wonen, zijn parkeerplaatsen voorzien in de ondergrondse parking. Het is dus niet de bedoeling dat deze werknemers en bewoners hun wagen in de nabijgelegen woonstraten parkeren.
- Over het K. Paolaplein loopt een fietsverbinding tussen de Timichegtunnel en de K. Fabiolalaan enerzijds en tussen de K. Fabiolalaan en de esplanade anderzijds.
- Rond het K. Paolaplein zullen enkele grotere gebouwen staan. Deze gebouwen zullen zowel op gebied van schaduw als wind een zekere impact hebben op het plein. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden tijdens het ontwerp van het plein. Links en rechts van het A5 gebouw moeten voorzieningen (een soort horizontale luifels) worden gebouwd om mogelijke windhinder tegen te gaan.

3. Workshop

De aanwezigen hebben in 2 groepjes gebrainstormd over hoe het K. Paolaplein er zou kunnen uitzien. Elke groep werd bijgestaan door een architect (Patrick Lootens en Jacques Voncke) die de ideeën van de aanwezigen konden vertalen in concrete ontwerpvoorstellen. Deze ideeën werden zichtbaar gemaakt op een plan op schaal van het plein.

De krachtlijnen van de 2 groepen waren:

- Het **fietsverkeer** vormt een belangrijk aandachtspunt. Men vindt het belangrijk dat vermeden wordt dat fietsers dwars over het plein rijden en/of voetgangers in gevaar brengen. Anderzijds beseft men dat fietsers die daar passeren vaak gehaast zijn, en de kortste weg willen volgen. Concrete voorstellen:

- * een fietsverbinding tussen K. Fabiolalaan en de esplanade tussen de gebouwen A2 en A4 als alternatief voor het plein.
- * duidelijke afbakening van enerzijds een pleinzone en anderzijds een fietspad tussen de K. Fabiolalaan en de Timichegtunnel langs het gebouw B1. Tussen fietspad en plein kan een groenzone dienen als afscheiding. Deze groenzone zou verhoogd kunnen worden aangelegd. De verhoging moet doorwaadbaar zijn voor voetgangers. Langs de zijde van het fietspad zou de groenzone begrensd worden door middel van een keermuur.
- Alle aanwezigen wilden **groen** op het plein. Dit groen zag men vooral langs de randen van het plein. Concrete voorstellen:
 - * groen als afscheiding tussen fietspad en plein langs het gebouw B1, de zogenaamde diamant. Indien deze groenzone verhoogd wordt aangelegd (zie hierboven) zouden daar grotere bomen kunnen worden geplant (de laag aarde zal daar dikker zijn). De weerkaatsing van het groen in de wand van gebouw B1 zou een meerwaarde vormen.
 - * groen als afbakening van de zuidelijke grens tussen het plein en de fietsverbinding richting esplanade (tussen het plein en de sporen).
 - * een begroeide pergola boven de lichtkokers. Deze pergola zou kunnen doorlopen over de ruimte tussen de lichtkokers.
- **Ontmoeting** is belangrijk. Dit kan door zitelementen, maar ook bv door petanquebanen. Concrete voorstellen:
 - * banken, 'ligplekken' en zitelementen op de groene verhoging langs het gebouw B1. Deze zitelementen zouden ook een bespeelbaar kunnen zijn.
 - * banken plaatsen langs de lichtkokers (eventueel met een balustrade die is omgevormd tot windscherm): een lange bank met zicht op het groen (met de rug naar gebouw A4) of kleinere banken met resp. zicht op de esplanade en de groenzone voor de ene, en op de F. De Potterstraat en de groenzone voor de andere lichtkoker. Tegenover deze banken zouden zitelementen kunnen worden geplaatst om een gesprek makkelijker te maken.
 - * in de groene zone langs het gebouw B1 kan men ook een petanquebaan aanleggen.
- De middenzone van het plein houdt men min of meer vrij. Hierdoor ontstaat een **ruimte** waar verschillende initiatieven kunnen plaats vinden. Concrete voorstellen:
 - * middenin het plein kan een licht verlaagd aangelegde waterpartij met fonteinen worden voorzien. Wanneer initiatieven plaats vinden, worden de fonteinen gedoofd.
- Men zocht naar een **visuele verbinding met de Rijsenbergbuurt**:
 - * de F. De Potterstraat kan men doortrekken over het plein (bv door een ander materiaal te gebruiken) tot aan de esplanade. Op de kruising van deze zichtlijn met de esplanade kan men een kunstwerk plaatsen.
 - * men zou het plein visueel kunnen uitbreiden over de K. Fabiolalaan.
- Het is belangrijk dat de **lichtkokers** creatief worden ingebed in het plein. Concrete voorstellen:
 - * lichtkokers integreren in een waterpartij
 - * de borstwering laten uitwerken door een kunstenaar.
- Andere voorstellen:
 - * het plein laten doorlopen in de esplanade.
 - * liever geen boerenmarkt op het plein. Een dergelijk initiatief trekt immers wagens aan, die voor parkeeroverlast in de buurt kunnen zorgen.

4. Verdere stappen

Tot 15 oktober loopt een digitale enquête over de aanleg van het K. Paolaplein. Tot nu toe beantwoordden meer dan 300 personen deze enquête. De resultaten zijn nog niet verwerkt, maar als belangrijke tendens komt de vraag naar meer groen, mogelijkheid tot ontmoeting en geen evenementen naar voor.

In een volgende stap zullen de voorstellen die tijdens de workshop en in de digitale enquête werden geformuleerd, worden samengebracht en op hun haalbaarheid worden getoetst. De voorstellen zullen eveneens aan het stadsbestuur en Eurostation worden voorgelegd.

Op basis van deze toetsing zullen de ontwerpers enkele voorstellen uitwerken. Deze zullen op hun beurt besproken worden met bewoners. Deze bespreking zal input geven aan het definitief ontwerp.